

NYT OM MILJØ & UDVIKLING

Februar 2013 • Nr. 85

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling er et samarbejde mellem 23 danske miljø- og udviklingsorganisationer.

92-gruppen arbejder for fremme af en bæredygtig udvikling i verden.

©Jacob Holdt / CARE 2006

Indhold

Nej til skifergas af flere grunde	2	På klima-huskesedlen i 2013	6
Nye globale udviklingsmål efter 2015 – hvad skal der til?.....	2	EU løser ikke kemikalie-problemerne	7
Tømmer: Lovløsheden ophører men hvor er bæredygtigheden?.....	3	The year of air.....	8
Danmark vil begrænse brugen af ”madbenzin” – men ikke nok	4	Arrangementer	9
EU til DK: Sortlist skattely.....	5		
EU’s kvotesystem skal fremme udbygning af vedvarende energi.....	6		

Nej til skifergas af flere grunde

Af Tarjei Haaland, klima- og energimedarbejder, Greenpeace

Franske Total vil i august-september lave deres første dybe efterforskningsboring i Nordjylland ned til den alunskifer, som de håber at producere skifergas fra med hydraulisk frakturering ("fracking").

For at få gas ud, skal alunskiferen opsprækkes ved under højt tryk at pumpe millioner af liter vand med kemikalier og sand vandret ind i skiferlagene. Denne metode er forbundet med en lang række natur-, miljø- og sundhedsmæssige problemer, som har ført til forbud og moratorier i en række lande og delstater.

Èt af problemerne er, at kulstofholdige, sorte skifre som alunskifer også indeholder radioaktive stoffer som uran, thorium, radium og luftarten radon.

"Når alunskiferen opsprækkes ved fracking, vil rester med disse radioaktive stoffer bringes med returvandet op igen [...]."

I Sverige er uranindholdet i alunskiferen nogle steder så stort, at man i 1960-erne brød uran fra den (Ranstad).

I Norge skriver Statens Strålevern, at "utgravd alunskifer inneholder ofte så mye radioaktive stoffer at den må forvaltes som radioaktivt avfall og kan føre til radioaktiv forurensning."

Når alunskiferen opsprækkes ved fracking, vil rester med disse radioaktive stoffer bringes med returvandet op igen og kunne føre til, at spildevand og borerester skal behandles som radioaktivt affald. I USA (Marcellus skifer) har man borerester fra skifergasproduktion, som er 25 gange så radioaktive som baggrundsstrålingen.

Det er bl.a. på den baggrund, at WWF, DØR, DN, VedvarendeEnergi og Greenpeace i et fælles debatindlæg - "Grønne organisationer siger nej til udvinding af skifergas" (Politiken 27.12.2012) - skrev:

"Hvorfor skulle vi i Danmark pumpe kemikalier ned i vores undergrund, spille hasard med vores grundvand og producere miljøfarligt spildevand for at indvinde et fossilt brændsel, som vi hverken ønsker eller har brug for? Omkring 80 pct. af de allerede påviste reserver af kul, olie og naturgas skal forblive i jorden, hvis verden med rimelig sandsynlighed skal kunne holde stigningen i den globale middeltemperatur under 2 grader i forhold til præindustrielt niveau. Som et af verdens rigeste lande bør Danmark derfor vise vejen og afstå fra efterforskning og indvinding af ny olie og naturgas - herunder skifergas."

Nye globale udviklingsmål efter 2015 – hvad skal der til?

Af Troels Dam Christensen, koordinator, 92-gruppen

Verden skal have nye mål. Nærmere bestemt nye mål for bæredygtig udvikling. De nuværende globale udviklingsmål for de fattige lande 2015-målene, udløber i 2015 og skal fornyes. Og samtidig har verdenssamfundet på Rio+20 topmødet sidste år bestemt, at der skal opstilles nye globale mål for bæredygtig udvikling, og at de skal sammentænkes med de nye udviklingsmål. Det er godt. For der er brug for at sætte nye globale mål for bæredygtig udvikling.

Selv om de nuværende 2015-mål har været vigtige for at nå fremskridt indenfor fattigdomsbekæmpelse i ulandene, har de også store mangler.

"Nu er der mulighed for en ny udvikling, for FN har besluttet, at de nye mål skal sammentænke udvikling og bæredygtighed [...]."

De har bl.a. ikke været stærke nok i forhold til at adressere den stigende ulighed, klimaændringer og andre miljø-ødelæggelser,

samt manglende finansiering af bæredygtig udvikling. Det har de bl.a. ikke gjort, fordi de ikke for alvor har sat bindende mål op for hvordan, de rige lande skal bidrage til indsatsen.

Nu er der mulighed for en ny udvikling, for FN har besluttet, at de nye mål skal sammentænke udvikling og bæredygtighed - og at de skal gælde for alle lande i verden.

”Der er derfor nødvendigt, at Danmark kaster alle kræfter ind i det globale slagsmål [...] for at sikre, at de nye mål bliver det, der er brug for.”

Desværre ser det ud til at blive en svær proces. På Rio+20 topmødet kunne landene ikke blive enige om nye bæredygtigheds-mål, men kun om en proces - og dette slagsmål er fortsat siden. Og selv om processen omkring de ny 2015-udviklingsmål i øjeblikket er i relativt smult vande i en høj-niveau arbejdsgruppe, er der stor risiko for, at de også løber ind i det politiske slagsmål i næste fase. Resultatet kan let blive en proces og endelige mål,

som er meget langt fra det, verden har brug for.

Der er derfor nødvendigt, at Danmark kaster alle kræfter ind i det globale slagsmål om de nye mål for at sikre, at de nye mål bliver det, der er brug for. Nemlig mål der gælder for alle, tager fat på den stigende ulighed i verden, skaber udvikling for de fattigste og samtidig løser de stigende klima- og miljøproblemer, herunder adresserer de rige landes ubæredygtige forbrug og skaber den nødvendige finansiering. Alt sammen med en rettigedsbaseret tilgang.

92-gruppen afholder sammen med NGO FORUM, CONCORD og FORDI en konference den 20. februar om de nye globale udviklingsmål. For mere information om konferencen og netværkenes position se www.92grp.dk

Tømmer: Lovløsheden ophører men hvor er bæredygtigheden?

Af Kristian Jørgensen, Verdens Skove

Handel med illegalt træ er et stort problem og ifølge FN årligt mister udviklingslande skatte- og andre indtægter i størrelsesordenen 10-15 milliarder euro på den illegale handel. Dertil er der de negative konsekvenser for naturen og for de mange mennesker, der lever i og af skovene.

Den 3. marts 2013 træder EU's nye tømmerlovgivning i kraft, der betyder, at det nu bliver ulovligt for virksomheder at importere ulovligt træ til EU.

”EU's krav er dog ikke en ny ambitiøs overligger og sætter ikke krav om bæredygtighed.”

Det bliver altså ulovligt at sælge hælervarer. En lang sej kamp ser umiddelbart ud til at være vundet - og det med god indsats fra

både den nuværende og ikke mindst forrige regering.

EU's krav er dog ikke en ny ambitiøs overligger og sætter ikke krav om bæredygtighed. Politisk er lovlighed blevet talt op, og det må endelige ikke forstås som om, at EU's rolle som regnskovsskurk automatisk ophører d. 3. marts.

”VK-regeringen [...] forblev uambitiøs i kravet til de offentlige indkøb [...] Regeringsskiftet betød desværre ikke en ændring af den uambitiøse linje.”

Desværre er det stadig de fleste steder fuldt ud lovligt, at forarme naturen med dertilhørende følger for biodiversitet, klima og lokalbefolkninger. Det gælder på sin vis både udenfor såvel som indenfor EU.

Det bæredygtige marked kommer ikke af sig selv, da det forudsætter efterspørgsel. Det ville klæde det offentlige, som Danmarks største indkøber af træ, at gå forrest, hvilket også efterlyses af flere store private virksomheder.

Danmark gik under VK-regeringen forrest, da EU's tømmerlov blev forhandlet på plads, men forblev uambitiøs i kravet til de offentlige indkøb. Politikken blev dengang kritiseret kraftigt af den daværende

opposition, der krævede bindende aftaler om bæredygtighed. Regeringsskiftet betød desværre ikke en ændring af den uambitiøse linje uagtet, at kritikken mod VK var hård. Uforståeligt når vi her har et område, hvor en række virksomheder gerne vil støtte grøn omstilling, men hvor de blot er afhængige af en katalysator – der jo passende kunne være den regering, der tidligere talte så hårdt imod "skattebetalte regnskovsødelæggelser".

Danmark vil begrænse brugen af "madbenzin" – men ikke nok

Af Kirsten Hjørnholm Sørensen, politisk rådgiver, Mellempfolkeligt Samvirke

Klima- og energiminister Martin Lidegaard gik i sidste uge foran Folketingets Klimaenergi og bygningsudvalg samt Europaudvalget for at redegøre for regeringens holdning til EU-kommissionens biobrændstofforslag fra oktober 2012. De to direktiver, der søges ændret, er direktivet for vedvarende energi samt brændstofkvalitetsdirektivet.

"[...] i lyset af at Europas og Danmarks biobrændstofforbrug allerede har negative konsekvenser i udviklingslande, bør brugen af [...] "madbenzin" – udfases helt."

Mellempfolkeligt Samvirke er glad for, at Martin Lidegaard har lyttet til budskabet om, at brugen af fødevarerbaserede biobrændstoffer bør begrænses på grund af deres negative konsekvenser for global fødevarerikkerhed og for en dels vedkommende også for klimaet.

EU-kommissionen har foreslået et loft på fem procent fødevarerbaserede biobrændstoffer, der maksimalt kan tælles med under VE-direktivets målsætning om, at 10 procent af transportsektorens energiforbrug i 2020 skal komme fra vedvarende energi.

Klima- og energiministeren fik på de to udvalgs møder opbakning til arbejde for at sænke forslaget til fire procent. Idet det nuværende forbrug er 4,7 procent på

europæisk plan, ville kommissionens forslag have medført en stigning i andelen af fødevarerbaserede biobrændstoffer. Ydermere ønsker ministeren, at loftet ikke kun skal gælde i VE-direktivet men også i brændstofkvalitetsdirektivet.

Regeringens ny-udmeldte holdning er et stort skridt i den rigtige retning. Men i lyset af at Europas og Danmarks biobrændstofforbrug allerede har negative konsekvenser i udviklingslande, bør brugen af fødevarerbaserede biobrændstoffer – eller "madbenzin" – udfases helt. En stigning i brugen af fødevarerbaserede biobrændstoffer kan forekomme alligevel, på trods af det mulige udfald at andre medlemslande i EU samt Europa-Parlamentet godtager det danske forslag. Loftet vil nemlig ikke begrænse EU-medlemslande i, at bruge al den madbenzin de ønsker på nationalt plan. Derfor er der brug for at gøre loftet til et reelt produktions- og forbrugsloft. Det vil også betyde ændringer i det danske energiforbrug, hvor parterne ønsker at hele 10 procent af den danske transportsektor energiforbrug i 2020 skal komme fra biobrændstof. Uanset om EU-medlemslandenes satsning på madbenzin begrænses eller ej, er det dog utroværdigt, hvis klima- og energiministeren ønsker et fire procents loft for madbenzin på europæisk plan, men et langt højere forbrug på dansk plan.

EU til DK: Sortlist skattely

Af Mads Philipsen, IBIS

I slutningen af januar mødtes skatteminister Holger K. Nielsen og udviklingsminister Christian Friis Bach med EU's skattekommissær Algirdas Šemeta til en international topkonference om, hvordan man i fremtiden kan udrydde skattepekulation og brug af skattely.

"Civilsamfundsorganisationer har længe presset på for at få en sortlistning af skattely."

Sammen med repræsentanter fra OECD, civilsamfundsorganisationer, den norske regering og internationalt anerkendte skatteeksperter diskuterede deltagerne konkrete metoder til at bekæmpe den skattespekulation, der koster udviklingslandene op mod 1000 milliarder dollars årligt.

På konferencen, der var arrangeret af Concord Danmark, opfordrede skattekommissæren den danske regering til bl.a. at lave en sortlistning af skattely.

Civilsamfundsorganisationer har længe presset på for at få en sortlistning af skattely. Det vil betyde, at lande som Schweiz, Luxembourg og Bermuda bliver sortlistet af EU's medlemsstater, indtil de åbner for adgang til de finansielle informationer om virksomheder, der er indhyllet i et tæt røgslør.

I dag kan enkelte lande gennem informationsudvekslingsaftaler få adgang til disse oplysninger, men kun hvis de har en specifik mistanke til en bestemt virksomhed. Det betyder, at mange udviklingslande i praksis ikke har adgang til disse

informationer, da de enten ikke har informationsudvekslingsaftaler eller ikke har ressourcerne til at efterforske avanceret skattespekulation til bunds. Skattely er derfor et afgørende problem i forhold til skattespekulation og kapitalflugt.

Men på trods af gentagne og særdeles opløftende tilkendegivelser fra de danske ministre såvel som EU og OECD om at intensivere kampen mod skattely, så bliver ordene ikke fulgt op af aktivt lederskab. Kommissær Šemeta har i en ambitiøs handlingsplan til bekæmpelse af skattepekulation og skattely, sat rammerne for, at de enkelte medlemsstater kan sortliste skattely.

"Mens politikerne spiller ping pong for at undgå at påtage sig et ansvar, fosser milliarderne ud af udviklingslandene [...]"

Men på konferencen afviste skatteminister Holger K. Nielsen en garanti for, at Danmark vil påbegynde en sortlistning af skattely.

I stedet sendte han bolden tilbage til Kommissæren med henvisning til, at det er en opgave for EU. Mens politikerne spiller ping pong for at undgå at påtage sig et ansvar, fosser milliarderne ud af udviklingslandene og ind i skattelyene. Den danske regering bør udvise lederskab og gå forrest i kampen for at lukke skattehuller og illegale kapitaloverførsler som proklameret i regeringsgrundlaget. Det gør vi først ved at sortliste skattely.

EU's kvotesystem skal fremme udbygning af vedvarende energi

Af Søren Dyck-Madsen, Det Økologiske Råd

EU's CO2 kvotehandelssystem burde være et helt centralt instrument til at bringe EU's klimaudslip ned. Men kvotesystemet fungerer ikke. Det er tildelt alt for mange kvoter, faktisk så mange, at hvis der ikke gøres noget, så forventes det, at EU i 2020 kan have ubrugte kvoter på 2,5 milliarder tons CO2.

Det betyder, at prisen for kvoter er meget lav, og langt under det niveau, som er nødvendig for at dreje EU's energisektor mod energibesparelser og vedvarende energi.

“Et første lille skridt er derfor Kommissionens forslag om at vente med at bortsælge så mange kvoter her og nu.”

Skal kvotesystemet bringes til at sende de rigtige økonomiske signaler, må der fjernes nogle af de allerede overskydende udledningsrettigheder – enten direkte eller ved at nedsætte den mængde kvoter, som her fra 2013 auktioneres til de virksomheder, som er omfattet af kvotesystemet.

Et første lille skridt er derfor kommissionens forslag om at vente med at bortsælge så mange kvoter her og nu. En

udskydelse kan få prisen til at stige en smule. Det kan give flere penge i statskasserne fra auktionering på trods af færre solgte kvoter. Og det kan være til fordel for de danske virksomheders konkurrenceevne på EU's eksportmarkeder, viser et studie fra Dansk Energi.

“Danmark må helt og fuldt erklære sig som klar støtte af Kommissionens forslag om at udskyde salget af kvoter.”

En udskydelse af salget åbner således mulighed for, at senere udspil fra Kommissionen om at reducere mængden af kvoter til salg frem mod 2020 kan lykkes. Det er derfor afgørende, at EU-landene bakker op om Kommissionens forslag.

Desværre hører vi fra vores EU-organisationer, at den danske stemme er ulden i disse forhandlinger. Det duer simpelthen ikke. Danmark må helt og fuldt erklære sig som klar støtte af Kommissionens forslag om at udskyde salget af kvoter. Alt andet er i modstrid til regeringens vedtagne politiske program, og direkte skadeligt for både den danske konkurrenceevne og det danske klimamæssige positive omdømme i EU og globalt.

På klima-huskedlen i 2013

Af Mattias Söderberg, klimarådgiver, Folkekirkens Nødhjælp

Efter et skuffende klimatopmøde i Doha, i slutningen af 2012, er det nu blevet tid til at se fremad. Hvad skal klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard og Danmark opnå i 2013, for at året bliver en succes?

Først er det afgørende at huske på, at de internationale klimaforhandlinger er i gang hele året, og at det ikke er noget, man kan

klare med spidse albuer ved næste klimatopmøde i december 2013.

Der ligger en hel del rugbrødsarbejde forud for forhandlingerne, og en af EU's vigtigste opgaver er at genoptage dialogen med de fattigste lande. Her har Danmark tidligere haft en vigtig brobyggende rolle, og Danmark kan stadigvæk gøre en forskel ved at deltage aktivt i dialogen.

“Det, EU bør komme med, er klimafinansiering. Det er det område, hvor topmødet i Doha sidste år leverede mindst.”

Det bliver dog ikke nemt, da en fremgangsrig dialog forudsætter, at EU også har noget at komme med. Det, EU bør komme med, er klimafinansiering. Det er det område, hvor topmødet i Doha sidste år leverede mindst, og det område, hvor manglen på tillid mellem landene er størst. EU kan både bidrage med konstruktive politiske ideer og signaler, men også med at lave en samlet forpligtelse på EU's klimafinansiering de kommende år. Selv om finansiering er noget, som finans-

ministrene er ansvarlige for, så kan Martin Lidegaard skubbe på som klimaminister. Det har han gjort tidligere, og det kan han gøre igen.

Endelig er det vigtigt at holde debatten om øgede reduktionsmål i live. FN's generalsekretær Ban Ki-Moon har inviteret til et møde i 2014, hvor landene forventes at øge deres reduktionsmål. Men dette bliver kun til noget, hvis man begynder at tale om det nu. Her bør Danmark, som allerede har høje ambitioner indenfor området, tage initiativer og lægge pres på de andre lande.

2013 bliver et vigtigt år. Det er nu, der skal leveres for at sikre fremgang på klimaområdet de kommende år.

EU løser ikke kemikalieproblemerne

Af Lone Mikkelsen, kemikaliefaglig medarbejder, Det Økologiske Råd

Syv år efter vedtagelsen af den europæiske kemikalielovgivning REACH har EU-Kommissionen gennemgået lovteksten og udarbejdet en rapport. Dette erstatter en ellers påkrævet revision fastsat til juni 2012. Nu er rapporten endelig lanceret – otte måneder forsinket. Den giver en fin beskrivelse af de uløste problemer, men kommer ikke med konkrete bud på handling. Dette er ellers tiltrængt, især på områderne for hormonforstyrrende stoffer (EDC'er), cocktaileffekter og nanomaterialer.

Det Økologiske Råd har i 2012 udgivet tre såkaldte Call-for-Action papers. Dette er politiske papirer, hvor vi for hvert af de tre ovenstående områder opfordrer EU til at handle på 22 specifikt opstillede punkter.

EDC'er er i dag ikke omfattet af specifikke krav om godkendelse. Desuden ser lovgivningen hovedsageligt på giftigheden af enkeltstoffer, og tager dermed ikke højde for cocktaileffekter. Senest i juni 2013 skal EU beslutte, om der kan findes grænseværdier, hvorunder EDC'er ikke er skadelige. Hvis ikke de finder belæg for

dette, skal EDC'er indgå i en fuld godkendelsesprocedure under REACH – på linje med kræftfremkaldende, mutagene og reproduktionsskadelige stoffer. Forskning peger på, at der *ikke* findes en sådan grænse for EDC'er, da man bl.a. har fundet lavdosis-effekter. Dvs. skadelige effekter på mennesker og miljø ved meget lave doser, selv om stoffet ikke udviser effekter ved høje doser.

”Handling på begge områder er vigtigt, da EDC'er i stigende grad knyttes til en række sundhedsmæssige problemer [...]”

Den nuværende lovgivning har også begrænsninger, når det gælder nanomaterialer. Dette inkluderer utilstrækkelig registrering og risikovurdering, da der ikke er særlige krav til stoffer på nanoform.

Handling på begge områder er vigtigt, da EDC'er i stigende grad knyttes til en række sundhedsmæssige problemer, herunder kræft (især bryst- og testikelkræft) og nedsat fertilitet. Desuden er nanomaterialer

bl.a. sat i forbindelse med øget risiko for udvikling af hjertekarsygdomme.

Det Økologiske Råd opfordrer Kommissionen til at komme med løsningsforslag. Hvis de ikke ønsker at ændre i REACH lovteksten, må det løses på

anden vis – f.eks. ved bilagsændringer eller en særskilt lovgivning for nanomaterialer.

De tre Call-for-Action papers kan downloades fra DØRs hjemmeside www.ecocouncil.dk

The year of air

Af Kåre Press-Kristensen, seniorrådgiver, Det Økologiske Råd

I 2013 afgøres luftkvaliteten for 500 millioner europæere - herunder danskerne. I år revideres nemlig to nøgledirektiver i EU: Ambient Air Quality og National Emission Ceiling. Disse direktiver bestemmer i høj grad kvaliteten af de 10-15.000 liter luft, som hver europæer indånder dagligt. Kommissionen vurderer, at luftforureningen forårsager ca. 500.000 for tidlige dødsfald årligt i EU. Der er akut behov for strammere regulering.

EU's miljøkommissær Janez Potočnik har derfor erklæret, at år 2013 er *the year of air*. Derfor har Det Økologiske Råd netop indgået en alliance med 18 andre miljøorganisationer i EU for at arbejde for renere luft på EU plan, som modvægt til de tusinder af lobbyister, der dagligt søger at udvande EU's miljøregulering.

“Kommissionen vurderer, at luftforureningen forårsager ca. 500.000 for tidlige dødsfald årligt i EU.”

Arbejdet er netop skudt i gang med en stor konference i Bruxelles, hvor miljøkommissæren, klimakommissæren og en lang række miljøministre og nøglemedlemmer af Europaparlamentet deltog.

Alle var enige: Der er akut behov for renere luft. Da luftforurening er grænse-

overskridende kræves en stram regulering i hele EU. Derfor fokuserer Det Økologiske Råd på at få strammet direktiverne og få lukket smuthullerne. Kommissionen skal håndhæve direktiverne og derved tvinge medlemsstaterne – herunder Danmark – til at opfylde de fælles luftkvalitetsregler.

“Derfor opfordrer vi alle [...] til at gå aktivt ind i kampen for strammere regulering af luftkvaliteten i EU.”

Danmark importerer størstedelen af luftforureningen fra udlandet og skibsfart, men bidrager også selv signifikant – ligesom vi eksporterer størstedelen af vor egen luftforurening. De største kilder til det danske udslip af luftforurening er landbrug (ammoniak), brændefyring (partikler) og trafik (kvælstofoxider). Forureningen kan med eksisterende teknologi minimeres fra både nationale og internationale kilder.

Derfor opfordrer vi alle politikere og politisk aktive – i Danmark og EU – til at gå aktivt ind i kampen for strammere regulering af luftkvaliteten i EU, så vi kan få løsningerne i spil til gavn for borgerne, naturen og klimaet. Det vil også gavne den danske cleantech branche.

ARRANGEMENTER

14. februar, kl. 17-19
Mellempfolkeligt Samvirke,
Fælledvej 12, 2200 København N

På vej mod nye mål for bekæmpelse af fattigdom

Politisk rådgiver i Mellempfolkeligt Samvirke, Kirsten Hjørnholm Sørensen lægger op til debat med et oplæg om de nye mål, som skal efterfølge FN's 2015 mål. Tilmelding: www.ms.dk/kalender/paa-vej-mod-nye-maal

20. februar kl.12.00 – 17.00
Fællessalen, Christiansborg

Konference: Globale udviklingsmål efter 2015

NGO FORUM, Concord Danmark, FORDI og 92-gruppen inviterer til konference på Christiansborg om den nye globale udviklingsramme, der skal træde i kraft i 2015. Udviklingsminister Christian Friis Bach vil præsentere den danske regerings position i forhold til de fremtidige post-2015 mål. Derefter vil NGO-netværkene præsentere det danske civilsamfunds positioner med fem konkrete anbefalinger til, hvad den danske regering skal arbejde for i den internationale forhandlingsproces frem mod de nye globale udviklingsmål. Tilmelding: www.ngoforum.dk

25. februar kl.16 -18
Udenrigsministeriet, mødelokale M3,
Asiatisk Plads 2, 1448 København K

Dialogmøde om vold mod kvinder - optakt til årets Kvindekommissionssamling i NYC

Hør om baggrund og forberedelserne til CSW 2013 (UN Commission on the Status of Women) - med video-link til den danske FN-Mission i NYC - og giv dit bidrag til hvad Danmark skal lægge vægt på i forhandlingerne. Det fulde program kan læses på www.kulu.dk/nyheder/arrangementer. Tilmelding: kulu@kulu.dk

26. februar kl.16 -18
Studenterhuset (salen på 1. etage),
Købmagergade 52, 1150 København K

Hvordan får vi unges seksuelle rettigheder på dagsordenen blandt verdensledere?

Sex og Samfunds frivilliggruppe afholder temaeftersmiddag om unges seksuelle rettigheder. Yderligere info på facebook.com/sexogsamfundinternational
Tilmelding er obligatorisk og sker ved at sende en mail til frivillig6ogsamfund@gmail.com.

28. februar kl. 17-19
Mellempfolkeligt Samvirke, Fælledvej 12,
2200 København N

Hvor er Mellemøsten på vej hen?

Forkvinde i Mellempfolkeligt Samvirke Trine Pertou Mach har i mange år fulgt udviklingen i Mellemøsten og giver sin analyse af den seneste udvikling i den urolige region. Tilmelding: www.ms.dk/kalender/hvor-er-mellemoesten-paa-vej-hen

8. marts kl.18-21
Nørre Allé 7, 2200 København N

Global 8. marts - Kvinderettigheder uden grænser

Kvindernes U-landsudvalg og Verdens Kultur Centret sætter fokus på kvinders fremskridt og udfordringer i verden med indlæg fra Sibirien, Kurdistan, Marokko og Mali. Programmet kan ses på www.kulu.dk/nyheder/arrangementer. Tilmelding: Alle er velkommen. Send en email til kulu@kulu.dk

14. marts kl. 17-19
Vestergade 10 lokale 10-A 13,
København K

Adgang til jord som vej ud af fattigdom

Oplæg til debat ved politisk rådgiver i Mellempøkkeligt Samvirke, Kirsten Hjørnholm Sørensen. Tilmelding: www.ms.dk/kalender/adgang-til-jord-som-vej-ud-af-fattigdom

2. tirsdag i måneden kl.17-19
En cafe i København

Green Drinks København

I over 300 byer verden over mødes folk med interesse for miljø til en månedlig uformel komsammen kaldet Green Drinks. Hensigten er at skabe netværk på tværs af NGO'er, industri, universiteter og andre med interesse for miljø, bæredygtighed og CSR.

For mere information: www.greendrinks.org

Pris: Gratis, men tilmelding modtages gerne på: greendrinks.cph@gmail.com

Yderligere oplysninger: kontakt Anders Knudsen på 22 39 01 03

Øko-kalenderen på Øko-info

Nyt om grønne og økologisk arrangementer fra hele landet www.eco-info.dk

Redaktion

Dette nummer af nyhedsbrevet er redigeret af Troels Dam Christensen og Christine Jacobsen Mulvad, 92-gruppen.

Tidligere numre kan ses på www.92grp.dk.
Ønsker du at til- eller afmelde nyhedsbrevet, send en email til: 92-gruppens_nyhedsbrev@92grp.dk

92-gruppen

c/o Care Danmark
Jemtelandsgade 1
2300 København S.
T: 35 24 50 90
E: 92grp@92grp.dk